

ДАЙДЖЕСТ

представлення України в іноземних медіа (Угорщина, Чехія, Швейцарія, Казахстан)

Період охоплення: 30.10–30.11.2025

Виконали: А.Надточій, М.Рибалка, К.Торчина, С.Троневська, Т.Білецька

У чотирьох національних медіапросторах, що аналізувалися, Україна постає одночасно як центральний чинник європейської безпеки, об'єкт дипломатичних торгів щодо умов завершення війни та як гуманітарний виклик для держав, що приймають біженців. Найбільш стабільний позитивний/прагматичний образ фіксується у Чехії (Україна як партнер і пріоритет безпекової політики), а найбільш поляризований - в Угорщині, де проурядові медіа просувають рамку «компромісу за рахунок України» та конфліктних питань прав угорської меншини, тоді як незалежні видання частіше підкреслюють стійкість України та гуманітарний вимір. У Швейцарії домінує інституційно-нейтральний тон із акцентом на міграційні наслідки війни, дискусії довкола миру та роль країни як нейтрального майданчика. Казахстанські медіа комбінують новини про безпеку/удари РФ, сюжети про «мирні ініціативи» та власні інтереси (енергетика, міжнародний статус), інколи демонструючи настороженість, коли події безпосередньо зачіпають казахстанську економіку.

Війна та безпековий вимір: Україна як фронт європейської безпеки

У фокусі більшості медіа - війна як довготривалий безпековий виклик, що потребує ресурсів та координації союзників. У Чехії високий інформаційний резонанс мають матеріали про ініціативну роль Праги в прискоренні військової допомоги Україні, зокрема обговорення закупівлі артилерійських боєприпасів поза межами ЄС [Seznam Zprávy \(02.11\)](#), а також про оборонні програми та підготовку кадрів, що підкреслює рамку довгострокового партнерства України і Чехії [iDNES.cz \(05.11\)](#).

В Угорщині незалежні медіа подають Україну як державу, що адаптується до воєнних умов і посилює оборону за підтримки партнерів, зокрема через сюжети про зміцнення ППО [Telex.hu \(15.11\)](#). Натомість проурядові видання частіше вбудовують безпекові теми в політичну рамку «швидкого миру» та критики підтримки України.

У Казахстані безпекові новини подаються переважно у форматі повідомлень про наслідки російських ударів по українських містах - із чіткою гуманітарною фіксацією втрат серед цивільних та посиланням на оцінки міжнародних організацій щодо воєнних злочинів (Радіо Азаттик, 14.11).[Матеріал](#).

Окремий негативний для України сюжет у казахстанському порядку денному виникає тоді, коли українські дії уражають інфраструктуру, пов'язану з експортом казахстанської нафти через РФ: у такій рамці Україна фігурує як фактор ризику для казахстанських економічних інтересів (Orda.kz, 14.11).[Матеріал](#).

Дипломатія та «мирні плани»: Україна між принципами та тиском на компроміс

Спільною тенденцією для всіх чотирьох кейсів є присутність у медіа наративів про «мирні ініціативи» та політичний тиск на Україну у переговорах. У проурядових угорських медіа лейтмотивом стає вимога «реалістичного компромісу» з боку Києва, яку артикулює прем'єр Віктор Орбан (Magyar Nemzet, 03.11), а також повторюваний меседж про необхідність негайних переговорів навіть ціною звуження військової та фінансової підтримки України (Hirado.hu, 27.11). [Magyar Nemzet](#); [Hirado.hu](#).

У Казахстані дипломатичний порядок денний формують сюжети про мирні ініціативи США та позиціонування Казахстану як потенційно нейтрального посередника. Зокрема, висвітлюється підтримка мирного підходу президента США Дональда Трампа з боку Касима-Жомарта Токаєва (bizmedia.kz, 21.11) і дискусії про можливу роль Астани як переговорного майданчика (bizmedia.kz, 13.11).

У Швейцарії дипломатичні сюжети мають дві площини: інституційну (офіційні контакти, дискусії про безпеку) та медіа-аналітичну (порівняння підходів США і Європи до завершення війни). Швейцарські джерела повідомляють про переговори делегацій США та України в умовах «втоми Заходу» й акцентують на ролі Швейцарії як нейтрального майданчика (NZZ/Swissinfo, 22.11), водночас Le Temps підкреслює появу альтернативного європейського плану безпеки для Києва як спробу не допустити «капітулювання» України (Le Temps, 23.11). [Le Temps \(23.11\)](#).

Чеські медіа в дипломатичному сегменті послідовно підкреслюють підтримку суб'єктності України та правові рамки, зокрема в рішенні не мати механізмів для «відправки» українських військовозобов'язаних з Чехії до України - тема подається як ознака гуманності і дотримання права (ČT24, 04.11). [ČT24 \(04.11\)](#).

Європейська підтримка, санкції та інституційна роль України

Україна у європейських медіа постає не лише як країна-жертва агресії, а й як тест на дієздатність союзів і спільних політик. У Чехії тема санкцій і підтримки України має характер «державної політики»: повідомляється про ініціативи Праги щодо посилення санкцій проти РФ у нових пакетах ЄС (Deník N, 10.11), що позиціонує Україну як фактор формування європейської безпеки та антиросійської стратегії. [Deník N \(10.11\)](#).

В Угорщині ж інституційний вимір часто розвертається у протилежний бік: як у новинах про блокування або затримки європейських фінансових рішень щодо України (HVG, 08.11), так і в риториці про «шкідливість санкцій» і перекладання економічних проблем на війну в Україні (Magyar Nemzet, 22.11). [HVG \(08.11 / 29.11\)](#); [Magyar Nemzet \(22.11\)](#).

Швейцарські джерела, зберігаючи нейтральний тон, все ж фіксують «український фактор» у контактах Швейцарії з ЄС та НАТО: офіційний сайт Федеральних зборів описує візит керівництва парламенту до Брюсселя, де серед питань безпеки й оборони окремо обговорювалася підтримка України (Die Bundesversammlung, 04–05.11). [Die Bundesversammlung](#).

Енергетика та економіка: Україна як партнер або як джерело ризиків

Економічно-енергетичний вимір є маркером того, чи сприймається Україна як партнер, чи як «причина проблем». У незалежному сегменті угорських медіа Україна з'являється у рамці співпраці з ЄС - зокрема в матеріалі про нову енергетичну угоду між ЄС та Україною ([Index.hu](#), 18.11), а також у новинах про відновлення енергомереж та міжнародну підтримку ([HVG](#), 29.11).[Index.hu \(18.11\)](#); [HVG \(29.11\)](#).

Паралельно проурядові угорські видання просувають протилежний наратив: війна в Україні подається як головний драйвер зростання цін і економічної нестабільності в Європі ([Magyar Nemzet](#), 22.11), що працює на зниження підтримки України всередині країни.[Magyar Nemzet](#).

У Казахстані економічно-енергетичні сюжети стають «чутливими», коли воєнні події впливають на логістику експорту нафти: у повідомленнях [Orda.kz](#) удар по терміналу в Новоросійську показано через призму потенційних наслідків для казахстанської нафти, що створює для України короткостроковий репутаційний ризик у казахстанській аудиторії.[Orda.kz \(14.11\)](#).

Чеські матеріали в економічній площині радше інтеграційні: українці подаються як ключові працівники для промисловості Чехії, що підтримує позитивний образ української громади та знижує напругу навколо міграції ([Hospodářské noviny](#), 08.11).[Hospodářské noviny \(08.11\)](#).

Міграція, біженці та інтеграція: гуманітарний образ України

Гуманітарний вимір є одним з найстабільніших у трьох із чотирьох кейсів: Україна постає як країна, громадяни якої вимушено шукають захисту, але здатні інтегруватися та робити внесок у приймаючі суспільства. У Швейцарії [Swissinfo](#) повідомляє про стабілізацію ситуації з розміщенням українських біженців у кантоні Берн (30.10), а також про зростання заяв на статус S серед молодих українців (02.11), що фіксує довготривалі демографічні наслідки війни та увагу до мобільності молодого покоління.[Swissinfo \(30.10\)](#); [Swissinfo \(02.11\)](#).

В Угорщині гуманітарні сюжети помітно залежать від типу медіа: незалежні ресурси розповідають про волонтерську допомогу Україні (24.hu, 20.11) та історії адаптації українських біженців ([Telex.hu](#), 25.11), формуючи рамку співчуття й підтримки.[24.hu \(20.11\)](#); [Telex.hu \(25.11\)](#).

У Чехії міграційні теми поєднують підтримку з регуляторною впорядкованістю: оновлення правил роботи та соціальної підтримки подається як інструмент кращої інтеграції ([Seznam Zprávy](#), 12.11), а роль українців на ринку праці - як економічний плюс для країни.[Seznam Zprávy \(12.11\)](#).

Поляризація та «проблематизація» України: конфліктні рамки і репутаційні ризики

Ключовий ризик-складник медіапредставлення України проявляється там, де інформаційний порядок денний використовує українську тему для внутрішньої політики. Угорський кейс є найбільш показовим: проурядові медіа системно «проблематизують» Україну

через три повторювані рамки - необхідність поступок заради миру, «економічну провину» війни та конфлікт навколо прав угорської меншини на Закарпатті (Hirado.hu, 12.11). Ці сюжети знижують легітимність підтримки України в очах частини аудиторії.[Hirado.hu \(12.11\)](https://hirado.hu).

У Казахстані репутаційні ризики виникають у двох випадках: коли події зачіпають економічні інтереси (енергетичні ланцюги), або коли в інформаційний простір потрапляють сюжети про «санкції проти українських компаній», що потребують пояснення контексту. Наприклад, zakon.kz публікує матеріал про санкції США проти окремих українських компаній та фізичних осіб у межах боротьби з глобальними мережами обходу санкцій та відмивання коштів, наголошуючи, що обмеження не спрямовані проти держави Україна як такої (zakon.kz, 08.11).[zakon.kz \(08.11\)](https://zakon.kz).

У Швейцарії ризикова рамка менш конфліктна, але помітна в аналітичних текстах: Україна інколи описується як країна, на яку тиснуть великі гравці, а її можливості визначаються політичною волею союзників. Водночас такі матеріали часто врівноважуються фокусом на лідерстві та стійкості України, зокрема в аналітичному тексті NZZ про роль президента Володимира Зеленського (10.11).[NZZ \(10.11\)](https://nzz.ch).

Загальний висновок: як представлена Україна в медіа досліджених країн

У 2025 році домінуючий образ України в іноземних медіа формується навколо трьох «ядер»: Україна як фронт європейської безпеки й суб'єкт, чия стійкість визначає ризики для континенту; Україна як предмет дипломатичних переговорів, де боротьба точиться між логікою принципів (територіальна цілісність, гарантії безпеки) та логікою швидкого компромісу; Україна як гуманітарний чинник, що створює тривалі міграційні ефекти і водночас демонструє високу здатність громадян до інтеграції та внеску в економіку приймаючих країн.

Найбільш сприятливе для України інформаційне середовище у вибірці демонструє Чехія: медіа послідовно підтримують рамку партнерства, військової та санкційної підтримки, а міграційні сюжети здебільшого прагматично-інтеграційні. Швейцарський кейс є «нейтрально-інституційним»: Україна присутня в дискусіях про біженців і мирні ініціативи, а тон матеріалів радше стриманий; при цьому Україна не маргіналізується і залишається важливим об'єктом європейських політичних дискусій. Казахстанський порядок денний змішаний: гуманітарні та безпекові сюжети співіснують із фокусом на посередництві й власних інтересах, а негативні рамки з'являються переважно там, де війна торкається економіки та санкційних тем. Найбільш проблемним є угорський медіапростір через політично зумовлену поляризацію: проурядові медіа системно підважують підтримку України, тоді як незалежні частіше подають збалансований і гуманітарний погляд.